C/2025/4418

2025.8.29.

A Régiók Európai Bizottsága véleménytervezete

A borágazatra vonatkozó piaci szabályok és támogatási intézkedések

(C/2025/4418)

Főelőadó:	Roberto CIAMBETTI (IT/ECR), Veneto régió közgyűlésének tagja
Referenciaszöveg:	Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az 1308/2013/EU, az (EU) 2021/2115 és a 251/2014/EU rendeletnek a borágazatra vonatkozó egyes piaci szabályok és ágazati támogatási intézkedések, valamint az ízesített borászati termékek tekintetében történő módosításáról COM(2025) 137 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

Rendeletre irányuló javaslat

(15a) preambulumbekezdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	(15a) A tagállamok felhatalmazást kapnak arra, hogy stratégiai terveikben zöldszüreti beavatkozások mellett döntsenek a borágazatban. Tekintettel a borágazat helyzetére, valamint az egyes régiókban és tagállamokban kialakult strukturális válságra, helyénvaló lehetőséget biztosítani a tagállamok számára arra is, hogy a kivágást és a lepárlást önkéntes válságkezelési intézkedésként alkalmazzák. Ez a lehetőség közös keretet kínál, elkerüli a verseny torzulását, és egyenlő versenyfeltételeket biztosít.

2. módosítás

Rendeletre irányuló javaslat

(15b) preambulumbekezdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	A borágazat nagymértékben a rövid ideig foglalkoztatott munkaerőre támaszkodik. A 2023–2027-es közös agrárpolitikában (KAP) bevezetett, a szociális feltételességre vonatkozó rendelkezésekkel összhangban fontos, hogy a tagállamokat ösztönözzék arra, hogy kövessék nyomon a biztonsági előírásoknak, valamint az inkluzív és megfelelő munkafeltételeknek való megfelelést, a szőlőtermesztési és a feldolgozási tevékenységek terén egyaránt;

3. módosítás

Rendeletre irányuló javaslat

22. preambulumbekezdés:

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A piaci trendekhez való alkalmazkodás és a hatékony piaci lehetőségek kiaknázása érdekében a harmadik országokban a felvevőpiacok megszilárdítását célzó promóciós és kommunikációs műveletekhez nyújtott támogatás maximális időtartamát háromról öt évre kell meghosszabbítani.	A piaci trendekhez való alkalmazkodás és a hatékony piaci lehetőségek kiaknázása érdekében a harmadik országokban a felvevőpiacok megszilárdítását célzó promóciós és kommunikációs műveletekhez nyújtott támogatás maximális időtartamát háromról öt évre kell meghosszabbítani***, ugyanakkor lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy e műveleteket további öt évvel meghosszabbítsák a felvevőpiacok konszolidálása céljából. A harmadik országokat célzó promóciós és kommunikációs tevékenységek mérlegelésekor fontos különbséget tenni az ugyanazon országon belüli különböző piacok között.***

4. módosítás

Rendeletre irányuló javaslat

24. preambulumbekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A termelőknek az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos további támogatása érdekében helyénvaló lehetővé tenni a tagállamok számára, hogy az e célt szolgáló beruházásokhoz nyújtott maximális uniós pénzügyi támogatást a támogatható beruházási költségek legfeljebb 80 %-ára növeljék.	A termelőknek az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos további támogatása érdekében helyénvaló lehetővé tenni a tagállamok számára, hogy az e célt szolgáló beruházásokhoz***, valamint a szőlőültetvények szerkezetátalakításához és átállításához*** nyújtott maximális uniós pénzügyi támogatást a támogatható beruházási költségek legfeljebb 80 %-ára növeljék. ***A támogatásnál elsőbbséget kellene élvezniük azoknak az agroökológiai gyakorlatoknak és diverzifikációs stratégiáknak, amelyek hosszú távú rezilienciát teremtenek, gondolva itt például a talaj szén-dioxid-megkötésére, a vegyes növénytermesztésre, a víz újrafelhasználására és az aszályokkal szemben ellenálló fajtákra, különösen a földközi-tengeri és legkülső régiókban.***

5. módosítás

Rendeletre irányuló javaslat

1. cikk (1) bekezdés

62. cikk (3) bekezdés 2a. albekezdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	Az (EU) 2021/2116 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott vis maior és rendkívüli körülmények esetén az (1) bekezdésben említett, a 64. cikkel összhangban megadott engedélyek érvényessége az eredeti lejárati időtől számítva legfeljebb tizenkét hónappal meghosszabbítható.

6. módosítás

Rendeletre irányuló javaslat

1. cikk (2) bekezdés

63. cikk, (2) bekezdés, (3) albekezdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	A tagállamok kritériumokat határozhatnak meg a telepítési engedélyek kiosztására és kezelésére vonatkozóan annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a túlkínálatnak kitett régiókban és piaci szegmensekben a szőlőültetvényes területek növekedése, valamint hogy a piaci lehetőségekkel rendelkező borok továbbra is elsőbbséget élvezzenek, összhangban a nemzeti ágazati stratégiáikkal és az e területek tekintetében engedélyezett válságintézkedésekkel.

7. módosítás

Rendeletre irányuló javaslat

1. cikk, (2) bekezdés

63. cikk, (2) bekezdés, c) albekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
c) azon területek esetében, ahol igazolt válsághelyzetben a bor lepárlására, zöldszüretre vagy kivágásra vonatkozó nemzeti vagy uniós intézkedéseket hajtottak végre, regionális szinten korlátozhatják az új telepítésekre vonatkozó engedélyek kibocsátását.	c) azon területek esetében, ahol igazolt válsághelyzetben a bor lepárlására, zöldszüretre vagy kivágásra vonatkozó nemzeti vagy uniós intézkedéseket hajtottak végre, regionális szinten korlátozhatják az új telepítésekre vonatkozó engedélyek kibocsátását. ***A zöldszüret indokolatlan alkalmazásának elkerülése érdekében egyértelmű, könnyen alkalmazható és ellenőrizhető kritériumokat kell megállapítani annak meghatározására, hogy a szőlőfürtök mikor minősülnek érettnek.***
A c) pont alkalmazásában a „zöldszüret” a még éretlen állapotban lévő szőlőfürtök teljes megsemmisítése vagy eltávolítása és ezáltal az érintett terület terméshozamának nullára csökkentése; nem értendő ide a be nem takarítás, ami azt jelenti, hogy a szokásos termelési ciklus végén a kereskedelmi célú szőlőt a tőkéken hagyják. Azok a tagállamok, amelyek az első albekezdés b) vagy c) pontjával összhangban regionális szinten korlátozzák az új telepítésekre vonatkozó engedélyek kibocsátását, megkövetelhetik, hogy az ilyen engedélyeket az említett régiókban kelljen felhasználni.”;	A c) pont alkalmazásában a „zöldszüret” a még éretlen állapotban lévő szőlőfürtök teljes megsemmisítése vagy eltávolítása és ezáltal az érintett terület terméshozamának nullára csökkentése; nem értendő ide a be nem takarítás, ami azt jelenti, hogy a szokásos termelési ciklus végén a kereskedelmi célú szőlőt a tőkéken hagyják. Azok a tagállamok, amelyek az első albekezdés b) vagy c) pontjával összhangban regionális szinten korlátozzák az új telepítésekre vonatkozó engedélyek kibocsátását, megkövetelhetik, hogy az ilyen engedélyeket az említett régiókban kelljen felhasználni.”;

8. módosítás

Rendeletre irányuló javaslat

1. cikk (3) bekezdés, 66. cikk (3) bekezdés második albekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
„A tagállamok az (1) bekezdésben említett újratelepítési engedélyek megadását az alábbi feltételek közül egyhez vagy többhöz is köthetik:	»A tagállamok az (1) bekezdésben említett újratelepítési engedélyek megadását az alábbi feltételek közül egyhez vagy többhöz is köthetik:
a) az engedélyt ugyanazon a földrajzi területen kell felhasználni, ahol az érintett kivágott szőlők voltak, és ahol az adott földrajzi területen a szőlőtermesztés fenntartását társadalmi-gazdasági vagy környezeti okok indokolják;	a) az engedélyt ugyanazon a földrajzi területen kell felhasználni, ahol az érintett kivágott szőlők voltak, és ahol az adott földrajzi területen a szőlőtermesztés fenntartását társadalmi-gazdasági vagy környezeti okok indokolják;
b) ***csak olyan fajták és termelési módszerek alkalmazhatók, amelyek nem növelik az átlagos terméshozamot a kivágott szőlőkhöz képest, vagy csak egy adott régió hagyományos fajtái és termelési módszerei használhatók, ha az érintett kivágott terület olyan termelési régióban található, amelyet a tagállam strukturális piaci egyensúlyhiány által érintettnek minősített; vagy***	b) az engedély nem használható abban a termelési régióban, amely eltér attól a termelési régiótól, ahol a kivágott terület található, és ahol a tagállam ezt az eltérő termelési régiót a piac strukturális egyensúly-hiánya által érintettnek minősítette.«
c) az engedély nem használható abban a termelési régióban, amely eltér attól a termelési régiótól, ahol a kivágott terület található, és ahol a tagállam ezt az eltérő termelési régiót a piac strukturális egyensúly-hiánya által érintettnek minősítette.”	

Indokolás

Megítélésünk szerint hátrányos és túlzó az újratelepítési engedélyek megadásának feltételei között azt a lehetőséget szerepeltetni, hogy a tagállamok azt bizonyos fajtákra korlátozzák.

9. módosítás

Rendeletre irányuló javaslat

1. cikk (5) bekezdés

119. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(1) Az Unióban forgalmazott vagy kivitelre szánt, a VII. melléklet II. részének 1–11., 13., 15. és 16. pontjában említett termékek címkézésének és kiszerelésének a következő kötelező adatokat kell tartalmaznia:	(1) Az Unióban forgalmazott vagy kivitelre szánt, a VII. melléklet II. részének 1–11., 13., 15. és 16. pontjában említett termékek címkézésének és kiszerelésének a következő kötelező adatokat kell tartalmaznia:
»a) a szőlőből készült termék kategóriájának megnevezése a VII. melléklet II. részének megfelelően. A szőlőből készült termékeknek a VII. melléklet II. része 1. és 4–9. pontjában meghatározott kategóriái esetében	’a) a szőlőből készült termék kategóriájának megnevezése a VII. melléklet II. részének megfelelően. A szőlőből készült termékeknek a VII. melléklet II. része 1. és 4–9. pontjában meghatározott kategóriái esetében – amennyiben a

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
– amennyiben a termék egésze vagy egy része a VIII. melléklet I. részének E. szakaszában leírt alkoholmentesítési eljáráson ment keresztül – a kategória megnevezését ki kell egészíteni:	termék egésze vagy egy része a VIII. melléklet I. részének E. szakaszában leírt alkoholmentesítési eljáráson ment keresztül – a kategória megnevezését ki kell egészíteni:
i. az ***'alkoholmentesített', 'alkoholt nem tartalmazó' vagy*** 'alkoholmentes' kifejezéssel, ha a termék tényleges alkoholtartalma nem haladja meg a 0,5 térfogatszázalékot; amelyet ***alternatív megoldásként*** a '0,0 %' kifejezés ***kísérhet***, ha a termék tényleges alkoholtartalma nem haladja meg a 0,05 térfogatszázalékot;	i. az 'alkoholmentes' kifejezéssel, ha a termék tényleges alkoholtartalma nem haladja meg a 0,5 térfogatszázalékot; amelyet a '0,0 %' kifejezés ***kísér***, ha a termék tényleges alkoholtartalma nem haladja meg a 0,05 térfogatszázalékot;
ii. ***az 'alacsony alkoholtartalmú'*** kifejezéssel, ha a termék tényleges alkoholtartalma meghaladja a 0,5 térfogatszázalékot, és legalább 30 %-kal alacsonyabb az alkoholmentesítés előtti kategóriára vonatkozó minimális tényleges alkoholtartalomnál;	ii. ***a 'részlegesen alkoholmentesített'*** kifejezéssel, ha a termék tényleges alkoholtartalma meghaladja a 0,5 térfogatszázalékot, és legalább 30 %-kal alacsonyabb az alkoholmentesítés előtti kategóriára vonatkozó minimális tényleges alkoholtartalomnál.';

Indokolás

A 'csökkentett alkoholtartalmú' pontatlan kifejezés, kivéve, ha azt a 'részlegesen alkoholmentesített' kifejezéssel együtt használják. A 'legalább 30 %-kal alacsonyabb' hivatkozás a jogi referenciakeretet tekintve szükséges, különben egy minimális, fél fokos csökkentés esetén már alkoholmentesnek minősülne a termék.

10. módosítás

Rendeletre irányuló javaslat

1. cikk (7) bekezdés

167. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(1) A közös borpiac – beleértve a borok előállításához felhasznált szőlőket, mustokat és borokat – működésének javítása és stabilizálása érdekében a termelő tagállamok forgalmazási szabályokat írhatnak elő az ellátás szabályozása érdekében, beleértve a maximális hozamok meghatározását és a készletekkel való gazdálkodásra vonatkozó szabályokat is. A tagállamok figyelembe veszik ***a 152. és 154. cikk*** alapján elismert termelői ***szervezetek*** vagy a 157. és 158. cikk alapján elismert szakmaközi szervezetek által elfogadott javaslatokat, amennyiben ezek a szervezetek a 164. cikk (3) bekezdésével összhangban a borágazat szempontjából reprezentatívnak minősülnek abban a gazdasági térségben vagy térségekben, ahol a szabályokat alkalmazni kívánják."	(1) A közös borpiac – beleértve a borok előállításához felhasznált szőlőket, mustokat és borokat – működésének javítása és stabilizálása érdekében a termelő tagállamok forgalmazási szabályokat írhatnak elő az ellátás szabályozása érdekében, beleértve a maximális hozamok meghatározását és a készletekkel való gazdálkodásra vonatkozó szabályokat is. A tagállamok figyelembe veszik ***az (EU) 2024/1143 rendelet 33. cikke*** alapján elismert termelői ***csoportok*** vagy a 157. és 158. cikk alapján elismert szakmaközi szervezetek által elfogadott javaslatokat, amennyiben ezek a szervezetek a 164. cikk (3) bekezdésével összhangban a borágazat szempontjából reprezentatívnak minősülnek abban a gazdasági térségben vagy térségekben, ahol a szabályokat alkalmazni kívánják."

11. módosítás

Rendeletre irányuló javaslat

1. cikk (8) bekezdés

6. cikk, (1) bekezdés, harmadik albekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az első albekezdésben említett kifizetések nem haladhatják meg adott esetben a termék és az érintett művelet költségeit, plusz a válság kezelésének lehetővé tétele érdekében az ilyen műveletek végrehajtásához adott ösztönzést.	Az első albekezdésben említett kifizetések nem haladhatják meg adott esetben a termék és az érintett művelet költségeit, plusz a válság kezelésének lehetővé tétele érdekében az ilyen műveletek végrehajtásához adott ösztönzést. ***Az e bekezdésben említett válsághelyzeti intézkedésekre elkülönített pénzeszközök kedvezményezettjei nem jogosultak támogatásra az (EU) 2021/2115 rendelet 58. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti, ugyanazon hektáron végrehajtott zöld betakarítási, lepárlási vagy kivágási intézkedésekhez.***

12. módosítás

Rendeletre irányuló javaslat

1. cikk, (9) bekezdés

VII. melléklet, II. rész, 2. albekezdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A 4. és **7**. pontban meghatározott kategóriákba tartozó szőlőből készült termékek az 1. pontban meghatározott alkoholmentesített vagy részben alkoholmentesített borok második erjesztésével***, illetve szén-dioxid azokhoz történő hozzáadásával*** is előállíthatók.	**i)** A 4.***, 5.*** és ***8***. pontban meghatározott kategóriákba tartozó szőlőből készült termékek az 1. pontban meghatározott alkoholmentesített vagy részben alkoholmentesített borok második erjesztésével is előállíthatók. ***ii) A 7. és 9. pontban meghatározott kategóriákba tartozó szőlőből készült termékek előállíthatók úgy, hogy szén-dioxidot adnak hozzá az 1. pontban meghatározott alkoholmentesített vagy részben alkoholmentesített borokhoz.*** ***iii) javasolt a nagyobb energia- és erőforrásigényű kettős alkoholmentesítési folyamatok környezeti hatásának további értékelése.***

13. módosítás

Rendeletre irányuló javaslat

3. cikk (1) bekezdés

VII. melléklet, II. rész, 2. albekezdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
1.Az 58. cikk (1) bekezdése a következőképpen módosul:	1.Az 58. cikk (1) bekezdése a következőképpen módosul:
a) az i) pont helyébe a következő szöveg lép:	a) az i) pont helyébe a következő szöveg lép:
’i) a tagállamok által a borágazatban az 1308/2013/EU rendelettel összhangban elismert szakmaközi szervezetek vagy az (EU) 2024/1143 rendelettel* összhangban oltalom alatt álló eredet-	„i) a tagállamok által a borágazatban az 1308/2013/EU rendelettel összhangban elismert szakmaközi szervezetek vagy az (EU) 2024/1143 rendelettel*

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
megjelöléseket és földrajzi jelzéseket kezelő termelői csoportosulások által végrehajtott fellépések, amelyek célja az uniós szőlőültetvények hírnevének növelése a bortermelő régiókban a borturizmus előmozdítása révén;	összhangban oltalom alatt álló eredetmegjelöléseket és földrajzi jelzéseket kezelő termelői csoportosulások ***vagy egyes mezőgazdasági üzemek*** által végrehajtott fellépések, amelyek célja az uniós szőlőültetvények hírnevének növelése a bortermelő régiókban a borturizmus előmozdítása révén;
b) a szöveg az első albekezdés után a következő második albekezdéssel egészül ki: 'Az első albekezdés a) pontjának alkalmazásában a tagállamok KAP-stratégiai tervükben egyedi agronómiai, szőlészeti vagy egyéb feltételeket állapíthatnak meg, amelyek biztosítják, hogy a fajtaváltást, a szőlőültetvény áttelepítését***, a szőlőültetvény újratelepítését vagy a szőlőültetvények termesztéstechnológiai módszereinek javítását*** követően az ilyen beavatkozásoknak alávetett szőlőültetvények esetében ne növekedjen a terméshozam.';	***b) az (1) bekezdés új ponttal egészül ki: '(n) a szőlőültetvények önkéntes kivágása';***
c) a szöveg az első albekezdés után a következő második albekezdéssel egészül ki: 'Az első albekezdés a) pontjának alkalmazásában a tagállamok KAP-stratégiai tervükben egyedi agronómiai, szőlészeti vagy egyéb feltételeket állapíthatnak meg, amelyek biztosítják, hogy a fajtaváltást **vagy** a szőlőültetvény áttelepítését követően az ilyen beavatkozásoknak alávetett szőlőültetvények esetében ne növekedjen a terméshozam.'; ***Ez az ellenőrzés már a beavatkozás elfogadhatóságának értékelése során elvégezhető.***	c) a második albekezdés számozása harmadik albekezdésre változik, és helyébe a következő szöveg lép: 'Az első albekezdés k) pontja csak az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel, illetve a borszőlő fajtájának jelzésével ellátott borokra alkalmazandó. A felvevőpiacok megszilárdítását célzó promóciós és kommunikációs műveletek és tevékenységek időtartama öt év lehet, amely nem hosszabbítható meg, és azok kizárólag az eredetmegjelölésekre és a földrajzi jelzésekre vonatkozó uniós minőségrendszerekre terjedhetnek ki.'
	d) a második albekezdés számozása harmadik albekezdésre változik, és helyébe a következő szöveg lép: 'Az első albekezdés k) pontja csak az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel, illetve a borszőlő fajtájának jelzésével ellátott borokra alkalmazandó. A felvevőpiacok megszilárdítását célzó promóciós és kommunikációs műveletek és tevékenységek időtartama öt év lehet, amely nem hosszabbítható meg, és azok kizárólag az eredetmegjelölésekre és a földrajzi jelzésekre vonatkozó uniós minőségrendszerekre terjedhetnek ki.'

14. módosítás

Rendeletre irányuló javaslat

3. cikk (2) bekezdés

VII. melléklet, II. rész, 2. albekezdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(2) az 59. cikk a következőképpen módosul:	(2) az 59. cikk a következőképpen módosul:
a) A (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:	a) A (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
„2. Az 58. cikk (1) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett beruházásokhoz nyújtott uniós pénzügyi támogatás mértéke nem haladhatja meg:	„2. Az 58. cikk (1) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett beruházásokhoz nyújtott uniós pénzügyi támogatás mértéke nem haladhatja meg:
a) a támogatható beruházási költségek 50 %-át a kevésbé fejlett régiókban;	a) a támogatható beruházási költségek 50 %-át a kevésbé fejlett régiókban;

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
b) a támogatható beruházási költségek 40 %-át a kevésbé fejlett régióktól eltérő régiókban;	b) a támogatható beruházási költségek 40 %-át a kevésbé fejlett régióktól eltérő régiókban;
c) a támogatható beruházási költségek 75 %-át a legkülső régiókban;	c) a támogatható beruházási költségek 75 %-át a legkülső régiókban;
d) a támogatható beruházási költségek 65 %-át a kisebb égei-tengeri szigeteken. Az uniós pénzügyi támogatásnak az első albekezdésben meghatározott maximális mértéke kizárólag a 2003/361/EK bizottsági ajánlás értelmében vett mikro-, kis- és középvállalkozásokra ***és az 1308/2013/EU rendelet alapján elismert termelői szervezetekre*** alkalmazható. A legkülső régiókban és a kisebb égei-tengeri szigeteken azonban valamennyi vállalkozás számára odaítélhető a vonatkozó maximális mértékű támogatás. Az 1308/2013/EU rendelet alapján elismert termelői szervezetektől eltérő, a 2003/361/EK ajánlás melléklete 2. cikke (1) bekezdésének hatálya alá nem tartozó, 750 munkavállalónál kevesebbet foglalkoztató vagy 200 millió EUR-nál kevesebb éves árbevétellel rendelkező vállalkozások esetében az uniós pénzügyi támogatás első albekezdésben említett maximális szintjei megfeleződnek. Az első albekezdéstől eltérve az 58. cikk (1) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett beruházásokhoz nyújtott uniós pénzügyi támogatás a támogatható beruházási költségek legfeljebb 80 %-ára növelhető az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz való hozzájárulásnak az 57. cikk b) pontjában meghatározott célkitűzéséhez kapcsolódó beruházások esetében. Nem nyújtható uniós pénzügyi támogatás az 'Iránymutatás a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról' című bizottsági közlemény értelmében vett nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak.'	d) a támogatható beruházási költségek 65 %-át a kisebb égei-tengeri szigeteken. Az uniós pénzügyi támogatásnak az első albekezdésben meghatározott maximális mértéke kizárólag a 2003/361/EK bizottsági ajánlás értelmében vett mikro-, kis- és középvállalkozásokra, ***valamint a szövetkezetekre és más társuláson alapuló szervezetekre*** alkalmazható. A legkülső régiókban és a kisebb égei-tengeri szigeteken azonban valamennyi vállalkozás számára odaítélhető a vonatkozó maximális mértékű támogatás. Az 1308/2013/EU rendelet alapján elismert termelői szervezetektől eltérő, a 2003/361/EK ajánlás melléklete 2. cikke (1) bekezdésének hatálya alá nem tartozó, 750 munkavállalónál kevesebbet foglalkoztató vagy 200 millió EUR-nál kevesebb éves árbevétellel rendelkező vállalkozások esetében az uniós pénzügyi támogatás első albekezdésben említett maximális szintjei megfeleződnek. Az első albekezdéstől eltérve az 58. cikk (1) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett beruházásokhoz nyújtott uniós pénzügyi támogatás a támogatható beruházási költségek legfeljebb 80 %-ára növelhető az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz való hozzájárulásnak az 57. cikk b) pontjában meghatározott célkitűzéséhez kapcsolódó beruházások esetében. Nem nyújtható uniós pénzügyi támogatás az 'Iránymutatás a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról' című bizottsági közlemény értelmében vett nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak.«
b) a (4) bekezdés a következő albekezdéssel egészül ki:	b) a (4) bekezdés a következő albekezdéssel egészül ki:
»Az 58. cikk (1) bekezdése első albekezdésének m) pontjában említett beruházásokhoz nyújtott uniós pénzügyi támogatás azonban a támogatható beruházási költségek legfeljebb 80 %-ára növelhető az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz való hozzájárulásnak az 57. cikk b) pontjában meghatározott célkitűzéséhez kapcsolódó beruházások esetében.«;	»Az 58. cikk (1) bekezdése első albekezdésének m) pontjában említett beruházásokhoz nyújtott uniós pénzügyi támogatás azonban a támogatható beruházási költségek legfeljebb 80 %-ára növelhető az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz való hozzájárulásnak az 57. cikk b) pontjában meghatározott célkitűzéséhez kapcsolódó beruházások esetében.«;
c) a (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:	c) a (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
(6) Az 58. cikk (1) bekezdése első albekezdésének e) pontjában említett innovációkhoz nyújtott uniós pénzügyi támogatás mértéke nem haladhatja meg:	(6) Az 58. cikk (1) bekezdése első albekezdésének e) pontjában említett innovációkhoz nyújtott uniós pénzügyi támogatás mértéke nem haladhatja meg:
a) a támogatható beruházási költségek 50 %-át a kevésbé fejlett régiókban;	a) a támogatható beruházási költségek 50 %-át a kevésbé fejlett régiókban;
b) a támogatható beruházási költségek 40 %-át a kevésbé fejlett régióktól eltérő régiókban;	b) a támogatható beruházási költségek 40 %-át a kevésbé fejlett régióktól eltérő régiókban;
c) a támogatható beruházási költségek 80 %-át a legkülső régiókban;	c) a támogatható beruházási költségek 80 %-át a legkülső régiókban;

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
d) a támogatható beruházási költségek 65 %-át a kisebb égei-tengeri szigeteken. Az uniós pénzügyi támogatásnak az első albekezdésben meghatározott maximális mértéke kizárólag a 2003/361/EK bizottsági ajánlás értelmében vett mikro-, kis- és középvállalkozásokra és az 1308/2013/EU rendelet alapján elismert termelői szervezetekre alkalmazható. A legkülső régiókban és a kisebb égei-tengeri szigeteken azonban valamennyi vállalkozás számára odaítélhető a vonatkozó maximális mértékű támogatás. Az 1308/2013/EU rendelet alapján elismert termelői szervezetektől eltérő, a 2003/361/EK ajánlás melléklete 2. cikke (1) bekezdésének hatálya alá nem tartozó, 750 munkavállalónál kevesebbet foglalkoztató vagy 200 millió EUR-nál kevesebb éves árbevétellel rendelkező vállalkozások esetében az uniós pénzügyi támogatás első albekezdésben említett maximális szintjei megfeleződnek. Az első albekezdéstől eltérve az 58. cikk (1) bekezdése első albekezdésének e) pontjában említett beruházásokhoz nyújtott uniós pénzügyi támogatás a támogatható beruházási költségek legfeljebb 80 %-ára növelhető az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz való hozzájárulásnak az 57. cikk b) pontjában meghatározott célkitűzéséhez kapcsolódó beruházások esetében. Nem nyújtható uniós pénzügyi támogatás az »Iránymutatás a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról« című bizottsági közlemény értelmében vett nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak.”	d) a támogatható beruházási költségek 65 %-át a kisebb égei-tengeri szigeteken. Az uniós pénzügyi támogatásnak az első albekezdésben meghatározott maximális mértéke kizárólag a 2003/361/EK bizottsági ajánlás értelmében vett mikro-, kis- és középvállalkozásokra és az 1308/2013/EU rendelet alapján elismert termelői szervezetekre alkalmazható. A legkülső régiókban és a kisebb égei-tengeri szigeteken azonban valamennyi vállalkozás számára odaítélhető a vonatkozó maximális mértékű támogatás. Az 1308/2013/EU rendelet alapján elismert termelői szervezetektől eltérő, a 2003/361/EK ajánlás melléklete 2. cikke (1) bekezdésének hatálya alá nem tartozó, 750 munkavállalónál kevesebbet foglalkoztató vagy 200 millió EUR-nál kevesebb éves árbevétellel rendelkező vállalkozások esetében az uniós pénzügyi támogatás első albekezdésben említett maximális szintjei megfeleződnek. Az első albekezdéstől eltérve az 58. cikk (1) bekezdése első albekezdésének e) pontjában említett beruházásokhoz nyújtott uniós pénzügyi támogatás a támogatható beruházási költségek legfeljebb 80 %-ára növelhető az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz való hozzájárulásnak az 57. cikk b) pontjában meghatározott célkitűzéséhez kapcsolódó beruházások esetében. Nem nyújtható uniós pénzügyi támogatás az „Iránymutatás a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról” című bizottsági közlemény értelmében vett nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak.”

Indokolás

Nemcsak az elismert termelői szervezeteket, hanem az összes termelői szervezetet, azaz a termelők valamennyi társuláson alapuló szövetségét is ugyanúgy kell kezelni, beleértve a szövetkezeteket, mezőgazdasági feldolgozóvállalatokat és minden más hasonló szervezetet is, hogy ösztönözzék a termelőket az értékláncban való részvételre.

15. módosítás

Rendeletre irányuló javaslat

4. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Azok a szőlőből készült termékek, amelyeket [konkrét dátum – a hatálybalépéstől számított 18 hónap] előtt az 1308/2013/EU rendelet 119. cikke (1) bekezdése a) pontjának második mondatának megfelelően címkéztek, a készletek kimerüléséig továbbra is forgalomba hozhatók.	Azok a szőlőből készült termékek, amelyeket [konkrét dátum – a hatálybalépéstől számított 18 hónap] előtt az 1308/2013/EU rendelet 119. cikke (1) bekezdése a) pontjának második mondatának megfelelően címkéztek, ***valamint azok az ízesített borászati termékek, amelyeket [konkrét dátum – a hatálybalépéstől számított 18 hónap] előtt a 251/2014/EU rendelet 5. cikkének megfelelően címkéztek,*** a készletek kimerüléséig továbbra is forgalomba hozhatók. ***Az e rendelet hatálybalépése előtt jogszerűen nyomtatott címkék a készletek kimerüléséig továbbra is használhatók a szőlőből készült termékek és ízesített borászati termékek forgalmazására.***

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA (RB)

A cselekvési terv háttere

1. megjegyzi, hogy az európai borágazat az Európai Unióban általánosságban véve a gazdasági és a termelő tevékenységek, valamint a kulturális tevékenységek egyik pillérét képezi;

2. rámutat arra, hogy az Európai Unióban a termelés becsült mennyisége 2024-ben 138,3 millió hektoliter volt (3,5 %-kal kevesebb, mint 2023-ban);

3. emlékeztet arra, hogy a bor Európa számos régiójában a gazdaság motorja, turisztikai vonzerő, a kulturális és földrajzi örökség része, az identitás fontos eleme, társadalmi tényező, és továbbra is a vidéki gazdaság és identitás központi pillére;

4. felhívja a figyelmet arra, hogy az európai borágazatnak versenyképesnek, reziliensnek és létfontosságú gazdasági erőnek kell maradnia az elkövetkező évtizedekben;

5. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás eddig milyen jelentős hatásokkal járt: a vízhiány, a kedvezőtlen időjárási körülmények, a járványos gombabetegségek és a gyenge virágzás a bortermelés zuhanásához vezetett; hangsúlyozza, hogy a borágazat, mint minden mezőgazdasági ágazat, fontos szerepet játszik az éghajlatváltozás kezelésében és a biológiai sokféleség előmozdításában, mind az ökológiai szőlőtermesztés és az alacsony hatású termesztési gyakorlatok bevezetése, mind a talajvédelem révén, valamint azáltal, hogy hozzájárul a nagyobb tájdiverzitás eléréséhez, így megakadályozza a környezet további romlását, és ezáltal hozzájárul ahhoz, hogy a jelenlegi változásoknak ne legyenek egyre súlyosabb hatásai;

6. Ezért a jelenlegi és jövőbeli KAP-nak és egyéb ágazati politikáknak meg kell hozniuk a szükséges változtatásokat annak érdekében, hogy elismerjék az öntözés nélküli szőlőültetvények egyediségét az Unió különböző régióiban (a spanyol Levante régiótól az olasz csizmáig, egészen a Földközi-tenger és Dél-Európa egyéb régióiig), mind gazdasági funkciójuk, mind a biológiai sokféleséghez, az elsivatagosodás elleni küzdelemhez és a táj megőrzéséhez való hozzájárulásuk miatt. Egyéb intézkedések mellett létre kell hozni egy a szárazműveléses szőlőültetvények körülményeihez igazított egyedi közvetlen támogatási rendszert, beleértve a száraz és félszáraz területeken működő gazdaságoknak nyújtott további támogatásokat, az őshonos fajták megőrzésére irányuló ösztönzőket és a hagyományos gazdálkodási rendszereket; adójóváírásokat, valamint a gazdaságok digitalizálásának és korszerűsítésének támogatását. Emellett támogatást kell nyújtani a borturisztikai projektekhez, valamint a helyi termékek és a szőlőültetvényekhez kapcsolódó gasztronómia népszerűsítéséhez a borágazati beavatkozás révén. Biztosítani kell, hogy a KAP jövőbeli reformja során figyelembe vegyék a nem öntözött szőlőültetvényeknek otthont adó vidéki területek gazdaságára, foglalkoztatására és kultúrájára gyakorolt hatást;

7. megjegyzi, hogy a folyamatban lévő demográfiai változások, a változó fogyasztási minták és a piaci bizonytalanságok jelentős hatást fejtettek ki az ágazat fennmaradásának és rezilienciájának szempontjából;

8. megjegyzi, hogy a jelenlegi helyzet – például a vámok kivetése és azok rövid és középtávú alakulása – bizonytalanságot támaszt a tekintetben, hogy ezek a problémák – amennyiben a jelenlegi, 2025-ös és a következő, 2026-os idényben „rendkívüli körülményeknek” tekintjük őket – alááshatják-e az ágazat folytonosságát és stabilitását a stratégiai célpiacokon;

9. tudomásul veszi egyes tagállamok arra irányuló kérését, hogy a transzatlanti kereskedelmi feszültségekre válaszul az Európai Bizottság által jóváhagyott célzott állami támogatási rendszerek révén kapjon támogatást a borágazat, és hangsúlyozza, hogy egy összehangolt európai megközelítés – uniós szintű, testreszabott eszközökkel – hatékonyabb és méltányosabb megoldást kínálna, amely biztosítja, hogy minden régió egyenlő versenyfeltételek mellett férhessen hozzá a támogatáshoz, és így elkerülhetők legyenek a piaci torzulások az egységes piacon;

10. emlékeztet arra, hogy az uniós borpolitikával foglalkozó magas szintű munkacsoport rámutatott a problémákra, azonosította a szükségleteket és olyan megoldási javaslatokat tett, amelyek beépültek az Európai Bizottság rendeletmódosítási javaslatába. Ez utóbbi célzott, közös, gyors és horizontális intézkedések kombinált csomagját határozza meg, és ezzel elősegíti a borágazat jövőjének alakítását, versenyképessé teszi azt az egész Unióban, és megerősíti a borágazat identitását, amelyben kifejezésre jutnak az egyes uniós országok kulturális, identitásbeli, földrajzi, környezeti és gazdasági hagyományai.

Szakpolitikai ajánlások

11. üdvözli a borpolitikával foglalkozó magas szintű munkacsoport 2024. december 17-én elfogadott ajánlásait, amelyeket az 1308/2013/EU, az (EU) 2021/2115 és a 251/2014/EU rendelet módosításáról szóló rendeletre irányuló javaslat átvesz;

12. megjegyzi, hogy a szóban forgó szabályozási változtatásokra irányuló javaslatok javarészt figyelembe veszik a borral foglalkozó magas szintű munkacsoport ajánlásaiban megfogalmazott kéréseket, amelyek az ágazat problémáira adott első válaszként szolgálnak. E tekintetben az RB azt ajánlja, hogy az Európai Bizottság folytassa munkáját, és adjon választ azokra a kérésekre is, amelyeket még nem vagy csak részben fogadtak el;

13. üdvözli a többlettermelés megelőzésével kapcsolatban bevezetett intézkedéseket, például a kivágást és a zöldszüretet, amelyek segítenek stabilizálni a piacot és megvédeni a termelőket a pénzügyi nyomástól;

14. hangsúlyozza azonban, hogy a zöldszüret nem oldhatja meg a strukturális egyensúlyhiányokat, de emlékeztet arra, hogy ennek az intézkedésnek a hatékony alkalmazása nagyobb rugalmasságot és egyszerűsítést igényel, valamint lehetővé kell tenni a borágazati programok forrásainak átcsoportosítását az év során a különböző beavatkozástípusok között, illetve fel nem használt források esetében a következő évre;

15. rámutat arra, hogy az intézkedéseket az érintett régiókkal és önkormányzatokkal helyi szinten folytatott szoros párbeszéd keretében kell kidolgozni és végrehajtani, nagyobb rugalmasságot és egyszerűbb alkalmazást biztosítva és előmozdítva az ellenálló fajták és a precíziós gazdálkodási technikák elterjedését, valamint lehetőséget biztosítva a források átcsoportosítására a borágazati programokon belül;

16. emlékeztet arra, hogy a zöldszüreti beavatkozást a borágazati beavatkozás keretében kell tartani annak érdekében, hogy rendelkezésre álljanak a hatékonyságához szükséges források. A nemzeti alapok révén történő kiegészítő finanszírozás lehetősége hozzájárul az ágazat alkalmazkodási szükségleteinek fedezéséhez, de biztosítani kell, hogy a két finanszírozási forrás, az EMGA és a nemzeti alapok összeegyeztethetők legyenek és megfeleljenek az 1308/2013/EU rendelet feltételeinek; Ezért kéri az (EU) 2021/2115 rendelet 59. cikke (3) bekezdésének módosítását mindkét finanszírozási forrás alkalmazhatóságának biztosítása érdekében, anélkül, hogy ezért a közös piacszervezésről szóló rendelet 216. cikke további korlátozásokat vezetne be. Ezt a kivágási intézkedés tekintetében is figyelembe kell venni;

17. arra biztatja az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg az (EU) 2021/2116 rendelet azon módosításának lehetőségét, hogy az EMGA-források elosztása a borágazati beavatkozás kertében ne éves jelleggel történjen, mivel az évenkénti elosztás megnehezíti a források kezelését és felhasználását, különösen az olyan „nem strukturális" intézkedések esetében, mint a zöldszüret;

18. üdvözli az engedélyek kezelésére vonatkozó európai bizottsági javaslatokat, különösen az újratelepítési engedélyek érvényességének meghosszabbítását, e módosítás agronómiai és környezeti szempontból is előnyösnek tekinthető;

19. sürgeti a tagállamokat, hogy területi mutatókon keresztül kövessék nyomon azoknak a válságintézkedések hatékonyságát, amelyeket a mezőgazdasági piacok közös szervezésére szánt források 20 %-ából finanszíroztak, illetve kéri, hogy a mikrovállalkozásoknak, a kevésbé fejlett régióknak és az éghajlat-politikának nyújtott bónuszokkal tartsák fenn a differenciált beruházási és innovációs támogatásokat;

20. úgy véli, hogy felül kell vizsgálni az 1308/2013/EU rendelet 64. cikkének (2) bekezdésében említett, az engedélyek kiadására vonatkozó elsőbbségi kritériumokat: figyelembe kell venniük a környezeti fenntarthatóság, az ökológiai termelés és az integrált termelési rendszerek tanúsítását is;

21. üdvözli az „újratelepítési jog" átalakítása révén kiadott engedélyek fel nem használása miatti szankciók megszüntetését, összhangban a borágazati beruházások lelassulásával;

22. hangsúlyozza, hogy adminisztratív szempontból egyre egyszerűbbé kell tenni a finanszírozási eljárásokat, és üdvözli annak lehetőségét, hogy az engedélyeket – a termékvédelmi egyesületekkel való kötelező konzultáció mellett – meghatározott eredetmegjelölések vagy területek számára adják ki;

23. egyetért a címkék harmonizációjára vonatkozó rendelkezés bevezetésével, a tagállamok közötti információcsere egyszerűsítésével, a költségek csökkentésével és a fogyasztók számára az információkhoz való átláthatóbb hozzáféréssel; ezért nagyra értékeli a kötelező információkhoz tartozó, harmonizált QR-kód bevezetésére vonatkozó rendelkezést, amely a nemzeti nyilvántartásokba és a digitális borútlevélbe integrálódik. Az új címkézési szabályokat arányos módon kell bevezetni, és egyes esetekben a többszörös válságok fényében el kell halasztani;

24. üdvözli az innovatív termékek forgalomba hozatalának lehetőségét, mely történhet egyfelől az alacsony alkoholtartalmú borászati termékek értékesítésére vonatkozó egyedi megjelöléssel, olyan egyértelmű címkézési szabályok és közös interoperábilis digitális megoldások (blokklánc, dolgok internete) révén, amelyek célja a tanúsítás, a nyomonkövethetőség és a hamisítás elleni küzdelem, másfelől pedig a gyártási folyamatok környezeti fenntarthatóságára vonatkozó információk feltűntetése révén;

25. figyelmeztet arra, hogy el kell kezdeni gondolkodni az alkoholmentes vagy alacsony alkoholtartalmú termékek megismertetésére és népszerűsítésére irányuló kommunikációról és kezdeményezésekről, mivel ezek a termékek jelentős energiaráfordítással járó feldolgozáson mennek keresztül, és magas a cukortartalmuk is, ami negatív hatással van az egészségre: elengedhetetlenek az európai közegészségügyi célkitűzésekkel összehangolt, a felelős borfogyasztásról szóló tájékoztató kampányok;

26. támogatja a borturizmushoz kapcsolódó ösztönző kezdeményezéseket, amely hozzájárul a vidéki és belső területek gazdasági fejlődésének elősegítéséhez; A borturizmusnak környezetbarát tevékenységnek kell maradnia: a turizmus lassú és fenntartható, magas színvonalú és területi gyökerű formája, amely a helyi közösségek javát szolgálja;

27. sajnálja, hogy az Európai Bizottság által javasolt intézkedéseket nem kíséri külön költségvetés. A jogszabály-módosítások elfogadásához olyan költségvetésre van szükség, amely lehetővé teszi e módosítások elvégzését és a borágazat igényeinek kielégítését;

28. hangsúlyozza, hogy a borágazatban is számos nemek közötti egyenlőtlenséget sikerült leküzdeni azáltal, hogy egyenlő mértékben vannak jelen a nemek a vállalkozásokban a munkaerő, a vállalatirányítás és a vállalkozások képviseletének szintjén, a termelői és a termékfeldolgozó csoportokban, valamint a területeket és a borturizmust előmozdító tevékenységekben;

29. kiemeli, hogy fontos az oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott borokat kezelő termelői csoportokat támogatni azáltal, hogy a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós idegenforgalmi stratégiával összhangban a támogatási intézkedések hatálya alá felveszik a fenntartható turizmust, a közvetlen értékesítést és a rövid ellátási láncokat;

30. üdvözli az éghajlatváltozás mérsékléséhez, illetve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz kapcsolódó beruházásokra és innovációra vonatkozó támogatási felső határok megemelését (legfeljebb 80 %-ra), kiemelve, hogy a legkülső régiók és a kisebb szigetek prioritást élveznek;

31. támogatja a harmadik országokban végzett promóciós kampányok öt évre történő hosszabbítását, egyszerűsített hozzáférést biztosítva a kkv-k számára;

32. javasolja a KAP és a kohéziós politikák közötti szinergiák megerősítését a zöld és kék infrastruktúra finanszírozása érdekében, a szőlőültetvények vízgazdálkodási rezilienciája támogatásának céljával; hangsúlyozza, hogy ez a kezdeményezés a vízkészletek megfelelő felhasználására is vonatkozik, a veszteségek megelőzésére és a szélsőséges események következményeinek enyhítésére, a víz minőségének és biztonságának ellenőrzésére, valamint a természetes és mesterséges tároló- és visszanyerő rendszerekre irányuló munkálatokon keresztül;

33. emlékeztet arra, hogy uniós hátterű finanszírozásra van szükség ahhoz, hogy a társadalmi rezilienciával is foglalkozni lehessen olyan integrált vidékfejlesztési megközelítések révén, amelyek bevonják a borászati dolgozókat, a nőket és a fiatal mezőgazdasági termelőket, és előmozdítják a lakhatáshoz, a közlekedéshez és a digitális konnektivitáshoz való hozzáférést a bortermelő régiókban;

34. emlékeztet arra, hogy meg kell vizsgálni azokat az opciókat, amelyek lehetővé teszik a fel nem használt ágazati intervenciós költségvetés felhasználását egyéb előrejelzési és válságkezelési intézkedések finanszírozására, amint azt a borral foglalkozó magas szintű munkacsoport ajánlásai kérték. E tekintetben rámutat arra, hogy az egyik lehetőség az 1308/2013/EU rendelet módosítása annak érdekében, hogy az említett (a VI. mellékletben meghatározott) támogatási programok költségvetési felső határainak egy részét el lehessen különíteni egy bizonyos százalékban, amely az Európai Bizottság előzetes engedélyéhez kötött válsághelyzeti támogatás finanszírozására használható fel;

Brüsszel, 2025. július 2.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke
TÜTTŐ Kata